

© UNHCR/Esther Ruth Mbabazi

VERKSAMHETSRAPPORT

Vidarebosättning 2023

Migrationsverkets arbete med den svenska flyktingkvoten.

Dnr: 1.3.4-2024-3761

Bild framsida:

Flyktingar från Demokratiska republiken Kongo som befinner sig i Uganda.

Bild och information: UNHCR: Esther Ruth Mbabazi

Förkortningar:

CRRF	Comprehensive Refugee Response Framework
DRK	Demokratiska republiken Kongo
Hbtqi	Homo-, bi-, trans, queer- och intersexpersoner
IOM	International Organization for Migration
PEC	Pre Embarcation Check
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees

Innehållsförteckning

1.	Om rapporten.....	1
2.	Sveriges vidarebosättningsprogram 2023.....	1
2.1	Planerad fördelning av vidarebosättningsplatser	1
2.2	Vidarebosättningsprocessen.....	3
2.3	Ett nytt uppdrag	5
2.4	Ett förändrat omvärldsläge.....	6
3.	Vidarebosättningsarbetet 2023.....	7
3.1	Balansärenden från 2021 och 2022	7
3.2	Uttagning av kvotflyktingar i Uganda 2023	9
3.3	Uttagning av kvotflyktingar i Jordanien 2023	9
3.4	Kvotflyktingar presenterade för akut vidarebosättning	11
3.5	Prioritering av kvinnor, flickor och hbtqi-personer	11
3.6	Särskilda behov.....	12
3.7	Samarbete med utlandsmyndigheter.....	13
3.8	Samarbete med IOM.....	13
3.9	Bosättning.....	14
4.	Sammanfattning.....	15

1. Om rapporten

Den här rapporten beskriver verksamhetsåret 2023 för Migrationsverkets arbete med vidarebosättning inom ramen för Sveriges flyktingkvot. Arbetet kan delas in i fyra huvudsakliga områden vilka är föremål för uppföljning i rapporten: presentation av ärenden, rättslig prövning, överföring till Sverige och mottagande av svenska kommuner.

Migrationsverket har tidigare utkommit med en verksamhetsrapport för 2020 som finns tillgänglig [här](#) och 2021 som är tillgänglig [här](#).

Vidarebosättning av flyktingar och andra skyddsbehövande, som i detta sammanhang ofta benämns som "kvotflyktingar", är ett organiserat sätt att ge människor på flykt möjlighet att omplaceras till ett tredje land. Den svenska flyktingkvoten har sedan 2018 omfattat 5 000 individer per år men inför 2023 års vidarebosättningsprogram sänktes uppdraget till 900 individer. Regeringen ger årligen Migrationsverket i uppdrag att implementera vidarebosättningsprogrammet. UNHCR presenterar ärenden för Migrationsverket som sedan prövar ärendena utifrån nationell rätt. En person som presenteras för vidarebosättning har flytt från sitt ursprungsland och befinner sig i ett land där det finns få eller inga möjligheter för personen att integreras. De personer som beviljas uppehållstillstånd anvisas till en svensk kommun och överförs sedan till Sverige.

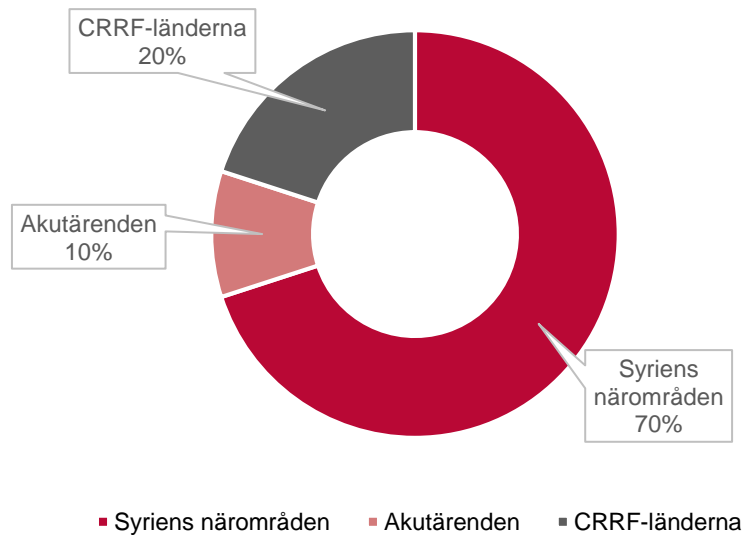
Mer information om vidarebosättning och Sveriges flyktingkvot finns att tillgå på Migrationsverkets [hemsida](#).

2. Sveriges vidarebosättningsprogram 2023

2.1 Planerad fördelning av vidarebosättningsplatser

Vidarebosättningsprogrammet 2023 har fokuserat på flyktingsituationer som bedöms vara prioriterade och grupper som av UNHCR bedöms vara särskilt utsatta. I december 2022 beslutade regeringen att Sverige skulle ta emot 900 kvotflyktingar under 2023. Syftet var att tillhandahålla varaktiga lösningar för de skyddsbehövande men även att visa solidaritet med de värdländer som hyser stora flyktingpopulationer.

Fördelning av platser 2023

Eftersom Migrationsverket inledde 2023 med en balans på 450 individer som beviljats uppehållstillstånd för vidarebosättning och som inväntade överföring till Sverige planerades det för 500 presenterade individer 2023. Fördelningen av 2023 års platser speglar UNHCR:s bedömning om var behovet av vidarebosättning är som störst. Under 2023 skulle två tredjedelar av platserna viga åt kvinnor, flickor och hbtqi-personer.

Syriens närområde stod för den största andelen av platserna (70 procent). Uttagning av 350 personer med syriskt ursprung planerades initialt från Libanon och Irak.

Från östra Afrika planerades uttagning av 100 personer (20 procent) i Uganda, med ursprung i Demokratiska republiken Kongo. Uganda ingår i arbetet inom Comprehensive Refugee Response Framework (CRRF), vilket innefattar länder som huserar flyktingpopulationer från de största och mest långdragna flyktingsituationerna i Afrika.

Liksom tidigare år tillhandahöll Sverige även ett antal platser för akuta, brådskande och prioriterade ärenden som under 2023 planerades uppgå till 50 platser. Historiskt har dessa ärenden presenteras från ett större antal uttagningsländer och även från länder där Sverige inte har någon avsatt kvot, men där enstaka ärenden av olika anledningar behöver hanteras skyndsamt. Det kunde till exempel handla om personer som riskerar att deporteras, som befinner sig i en särskilt utsatt situation i uttagningslandet eller som lider av allvarliga sjukdomstillstånd. Nytt från och med år 2023 är att de 50 platserna

avsatta för akutärenden ska avse ärenden där det föreligger ett särskilt svenskt intresse, till exempel personer som tidigare arbetat för försvarsmakten utomlands, profilerade oppositionella eller ukrainska medborgare som befinner sig i tredje land.

2.2 Vidarebosättningsprocessen

Vidarebosättningsarbete på Migrationsverket bedrivs genom att Migrationsverket sätter samman team bestående av personal med mångårig erfarenhet av utredningsarbete som reser till de platser i världen där de av UNHCR presenterade kvotflyktingarna befinner sig. Vanligtvis befinner sig teamet på plats i cirka två veckor då de utreder, upptar biometriska uppgifter samt fattar beslut om uppehållstillstånd. Innan beslut fattas utförs kontroller av Säkerhetspolisen. Nytt för 2023 var att utredningarna även bestod av en utredning då kvotflyktingarnas integrationspotential bedömdes. Efter ett positivt beslut anvisas kvotflyktingarna till en kommun i Sverige.

Migrationsverket har det huvudsakliga ansvaret att utfärda nödvändiga resehandlingar till kvotflyktingar som ska överföras till Sverige. Kvotflyktingar behöver vidare ett uppehållstillståndskort (UT-kort) alternativt en visering/D-visering för att kunna resa in i Sverige. Migrationsverket strävar efter att UT-korten ska utfärdas innan överföringen eftersom UT-kort behövs i flera sammanhang efter ankomst, bland annat vid folkbokföringen hos Skatteverket.

I arbetet med akutärenden tar Migrationsverket ofta hjälp av svenska ambassader för utfärdande av resehandlingar. Vid behov utfärdas resehandlingar i Sverige och skickas till aktuell ambassad eller till IOM i uttagningslandet.

Migrationsverket har i uppdrag av regeringen att tillhandahålla förberedande informationsinsatser till alla kvotflyktingar som vidarebosätts till Sverige. Migrationsverket samarbetar med IOM i framtagandet av insatserna och de genomförs på plats i uttagningsländerna ungefär en månad innan avresan till Sverige av informatörer anställda av IOM. Sedan hösten 2021 får alla kvotflyktingar någon form av förberedande insats som består av ett en-, två- eller tredagersprogram. Det finns även förberedande insatser i skriftlig form och i digital form för de individer som inte kan genomföra utbildningen på annat sätt. Under programmet förses deltagarna med förberedande information om vad man som kvotflykting kan förvänta sig inför och under sin bosättning i Sverige. Målsättningen är att ge grundläggande och faktabaserad information om Sverige i syfte att förbereda kvotflyktingarna inför etableringen och integrationen i det svenska samhället. Huvudfokus under programmet är att diskutera vilka förväntningar som finns hos deltagarna för att på så sätt skapa en realistisk bild av hur livet i Sverige kommer att se ut. Under 2023

genomfördes en uppdatering av informationsmaterialet och utbildning för informatörerna.

Efter ankomsten i Sverige är det sedan kommunerna som tar vid och ger samhällsorientering och andra former av integrationsstöd. Migrationsverket följer upp och utvärderar regelbundet arbetet med de förberedande insatserna i samverkan med både IOM och mottagande aktörer i Sverige. Mer information om innehållet i de förberedande insatserna finns [här](#).

Överföring av kvotflyktingar sker huvudsakligen med reguljära flyg. Samtliga kvotflyktingar anlände under 2023 till Landvetter eller Arlanda flygplats. På Arlanda har Migrationsverket personal som tar emot och följer kvotflyktingen antingen till ankomsthallen där kommunen väntar alternativt till transitering för vidare inrikesflyg.

Personer som tas ut för vidarebosättning omfattas av Bosättningslagen (2016:38) och tillhörande förordning (2016:39). Samtliga anvisningar räknas av mot de läns- och kommunal som fastställs enligt förordningen (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner. Länstalen bygger på Migrationsverkets prognos om hur många nyanlända personer (både asylsökande och kvotflyktingar) som kan förväntas bosättas i Sverige. I länstalen vägs ett antal parametrar in, vilka inkluderar arbetsmarknadsförutsättningar, sammantaget mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt antalet asylsökande som vistas i kommunen. I och med en minskad prognos av nyanlända som förväntades bosätta sig i Sverige och det minskade antalet individer som ingår i vidarebosättningsuppdraget så fastställdes läns- och kommuntalet till 3 300 anvisningsbara platser för verksamhetsår 2023. Det var en minskning av läns- och kommuntalet med 4 200 platser från år 2022 års läns- och kommunal om totalt 7 500 anvisningsbara platser.

Ett vidarebosättningsärende är avslutat hos Migrationsverket när kvotflyktingen ankommit till kommunen i Sverige. Efter ankomsten skickar kommunerna en bekräftelse till Migrationsverket i vilken kvotflyktingens adress och ankomstdatum framkommer. Görs detta i direkt anslutning till ankomsten faller den statliga ersättningen ut till kommunen omgående. Om kvotflyktingen hinner folkbokföra sig innan kommunen bekräftat ankomsten till Migrationsverket fördröjs utbetalningen. Migrationsverket har infört en rutin att löpande följa upp alla ankomster och inkomna bekräftelser och kontakta de kommuner som inte inkommit med bekräftelse om ankomst.

2.3 Ett nytt uppdrag

Av regeringsbeslutet för 2023 framgår att: ”utgångspunkten för vidarebosättning till Sverige ska vara kvotflyktingens individuella skyddsbehov, samt att kommunernas möjligheter att ordna ett bra mottagande och skapa förutsättningar som ger en välgrundad prognos för god integration i det svenska samhället och i förhållande till svenska värderingar ska beaktas.” Migrationsverket har inte tidigare haft i uppgift att ta ställning till prognos för integration i det svenska samhället för de personer som presenteras för vidarebosättning varför nya kriterier och metoder har utvecklats för att omhänderta det nya uppdraget under året.

Migrationsverket har genomfört en omfattande kunskapsinsamling av andra länders erfarenheter av att bedöma integrationspotential. Det som bör vara avgörande för bedömningen om det, för en enskild person ska bedömas finnas en välgrundad prognos till god integration med hänsyn tagen till svenska värderingar, är avsikten att anpassa sig till ett liv i Sverige och att följa svensk lag. Detta gäller såväl lagar om förhållanden i den publika sfären som den privata, med de justeringar som det kan innebära av nuvarande levnadsätt.

Migrationsverket utgår från att begreppet svenska värderingar ska tolkas som de värderingar som uttrycks genom svensk lag, exempelvis grundläggande demokratiska värden, rättsstaten, barns rättigheter, lika rättigheter för män och kvinnor och acceptans för minoriteters rättigheter. Stor vikt läggs vid personens avsikt att bli självförsörjande genom att delta i de integrations- och arbetsmarknadsinsatser som erbjuds efter ankomst, samt att lära sig det svenska språket genom att delta i den undervisning som erbjuds genom SFI.

UNHCR informerades tidigt under 2023 om den nya inriktningen vilket också innebar en möjlighet för dem att presentera individer i enlighet med det nya uppdraget.

Under 2023 genomfördes individuella djupintervjuer med samtliga vuxna personer som presenterats för vidarebosättning till Sverige, undantaget de individer som presenterats inom akutkvoten. I likhet med många andra länder som vidarebosätter kvotflyktingar anser Migrationsverket att barn per definition ska bedömas ha en välgrundad prognos till god integration i Sverige och att Migrationsverket därför inte ska göra en individuell bedömning kopplad till integrationspotential i barns ärenden.

Intervjuerna berörde ämnen såsom exempelvis arbetslivserfarenhet, språkkunskaper, utbildning men även synen på religiositet och lika rättigheter för olika grupper i samhället. Under utredningarna vävdes förberedda scenarion in för att sätta kvotflyktingen i en svensk kontext där de kunde reflektera kring hur de skulle agera efter att de anlät till Sverige.

Arbetet med integrationspotential redovisas mer detaljerat i kommande avsnitt om årets delegationsuttagningar i Uganda och Jordanien.

2.4 Ett förändrat omvärldsläge

Det förändrade säkerhetsläget både i Sverige och i vår omvärld har haft en stor inverkan på vidarebosättningsåret 2023. I april 2023 stängdes den svenska ambassaden i Sudan till följd av att stridigheter blossat upp i landet. Detta medförde att kvotflyktingar som hade beviljats uppehållstillstånd under år 2022, med planerad överföring 2023 inte kunde överföras till Sverige.

Vårens koranbränningar i Sverige skapade omfattande reaktioner både inom Sveriges gränser och i omvärlden. Efter att den svenska ambassaden i Irak stormats och ambassadpersonalen kallats hem och då Sverige, i olika medier i Irak, presenterats som islamfientligt, bedömdes säkerhetsläget vara så allvarligt att den planerade delegationsuttagningen i Irak ställdes in. Under våren 2023 ökade också desinformationskampanjerna på sociala medier om att den svenska socialtjänsten omhändertar barn som har muslimska föräldrar. Den 17 augusti 2023 höjde Säkerhetspolisen sin bedömning av hotnivån mot Sverige.

Till följd av det försämrade säkerhetsläget i MENA regionen i oktober bedömde Migrationsverket att det av säkerhetsskäl inte gick att genomföra delegationsuttagningen i Libanon.

Det försämrade säkerhetsläget har resulterat i att Migrationsverket inte nått målet att överföra 900 kvotflyktingar år 2023, bland annat på grund av två inställda delegationsresor men även då överföringar av personer som fått beslut tidigare år har försvårats. En förändrad Sverigebild, framförallt i MENA-regionen, har även inneburit att ett antal av de presenterade kvotflyktingarna efter beslut om uppehållstillstånd i Sverige valt att inte bli vidarebosatta.

3. Vidarebosättningsarbetet 2023

Det första halvåret 2023 dominerades av förberedande arbete och dialog med uppdragsgivaren rörande Migrationsverkets nya uppdrag i förhållande till bedömning av så kallad integrationspotential och hur årets platser skulle fördelas. Under denna period bestod det operativa arbetet främst i att överföra balansärenden från tidigare år. Under 2023 presenterades 831 individer för vidarebosättning till Sverige vilket är en väsentlig höjning från de 500 individer som det planerats för. 75 procent av de presenterade var flickor eller kvinnor.

Det förändrade omvärldsläget innebar att arbetet med att överföra individer från tidigare år blev mer komplicerat än förväntat. Under våren 2023 överfördes färre individer än planerat varför Migrationsverket bad UNHCR att presentera fler individer än det som överenskommit i början av året. Totalt presenterades 556 syriska medborgare från Libanon och Irak under våren och sommaren. Under samma tidsperiod presenterades 35 kongolesiska medborgare från Uganda, resterande individer som utreddes under delegationsuttagningen i Uganda tillhörde ärenden som presenterats under 2022.

Under hösten 2023 genomfördes en delegationsuttagning i Uganda men de planerade uttagningarna i Irak och Libanon fick, som redogjorts för ovan, ställas in på grund av det förvärrade säkerhetsläget. Istället förbereddes på kort tid en delegationsuttagning i Jordanien. UNHCR presenterade under hösten 182 individer som utreddes på plats i Amman under oktober månad 2023. Mer om dessa delegationsuttagningar nedan.

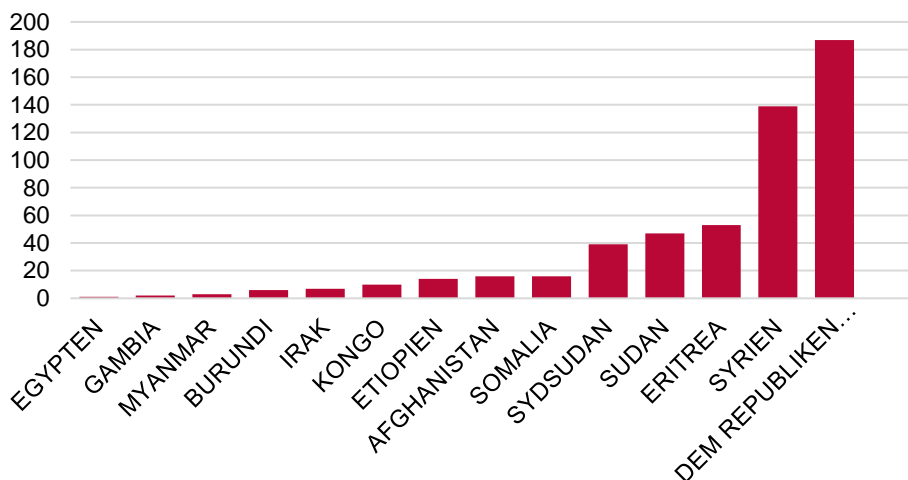
Ett fåtal individer presenterades även via den så kallade akutkvoten. Det rörde sig då om individer i akut behov av vidarebosättning, presenterade för vidarebosättning av svenska utlandsmyndigheter.

3.1 Balansärenden från 2021 och 2022

Under 2023 har Migrationsverket följt upp 450 balansärenden från 2021 och 2022 som av olika anledningar inte kunnat överföras tidigare. Av dessa balansärenden lyckades Migrationsverket under året överföra 399 individer*.

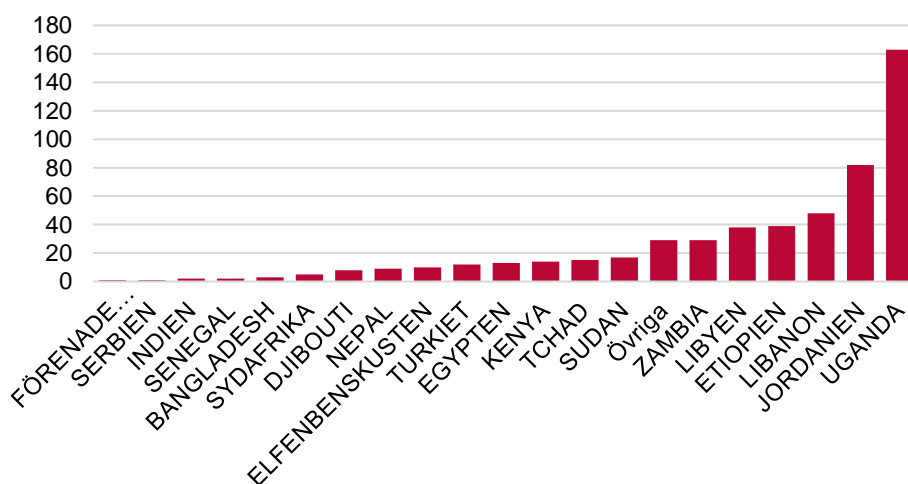
* Denna siffra inbegriper även individer presenterade från Uganda under 2022 som fick beslut under delegationsuttagningen i Uganda hösten 2023.

Överförda per medborgarskap 2023

Det finns flera faktorer som kan försvåra och försena överföringsarbetet. Anledningen till att balansärendena inte kunnat överföras tidigare skiljer sig från ärende till ärende men kan exempelvis bero på att kvotflyktingar inte har kunnat resa på grund av instabilt säkerhetsläge i vistelselandet eller svårigheter att få utresetillstånd. Det har även rört sig om kvotflyktingar som inte kunnat resa på grund av hälsoskäl, domstolsförhandlingar eller att IOM och/eller UNHCR inte lyckas få kontakt med individerna. I de ärenden där det behövs utresetillstånd är det UNHCR och IOM som assisterar i kontakterna med vistelselandets myndigheter. Den tid det tar att utfärda utresetillstånd samt dess giltighetstid varierar stort mellan olika länder och kan få stor påverkan på arbetet med att överföra kvotflyktingar till Sverige.

Överförda per vistelseland 2023

3.2 Uttagning av kvotflyktingar i Uganda 2023

En majoritet av de individer som utreddes i Uganda 2023 hade presenterats för vidarebosättning redan året innan. Delegationsuttagningen till Uganda var 2023 års första delegationsuttagning och ägde rum först i september. I normalfallet genomförs delegationsuttagningar även under våren. Detta för att säkerställa en jämn spridning av anvisade kvotflyktingar under året och för att vid behov kunna anpassa verksamheten efter ett förändrat omvärldsläge. Under 2023 var detta inte möjligt eftersom fördelningen av platser inte slutgiltigt beslutades förrän i juni månad.

De presenterade individerna var alla medborgare i Demokratiska republiken Kongo (DRK), hemmahörande i de östra delarna av landet och tillhörande olika minoritetsgrupper. Majoriteten var kvinnor och flickor (64 procent) och enbart ett fåtal var vuxna män. De flesta bodde i flyktingläger på Ugandas landsbygd och enbart ett fåtal levde i urbana miljöer. Många var analfabeter, levde på bidrag från UNHCR och dagarbete och barnen hade, till följd av neddragningar av stöd i samband med pandemin 2021, enbart sporadisk möjlighet till skolgång. Ur ett rättsligt perspektiv kan konstateras att kvinnor och flickor enbart på denna grund är att betrakta som flyktingar i förhållande till östra DRK på grund av det allvarliga säkerhetsläget samt det utbredda könsrelaterade våldet i området. Sett ur detta perspektiv är kvotflyktingar från östra DRK en oproblematiserad grupp att vidarebosätta. Mycket fokus under utredningarna hamnade därmed på frågor gällande identitet, säkerhet och kvotflyktingarnas vilja att integreras i det svenska samhället.

Av de utredda individerna uppgav samtliga att de var villiga att anpassa sina liv för en svensk kontext. De var alla entusiastiska inför att lära sig svenska och var villiga att söka de arbeten som fanns tillgängliga i syfte att försörja sig själva.

Av de 145 presenterade individerna beviljades 144 permanenta uppehållstillstånd och flyktingsstatusförklaring. I ett ärende beslutades att inte bevilja uppehållstillstånd eftersom Säkerhetspolisen lämnat erinran. Förberedande informationsinsatser genomfördes av IOM i Kampala i oktober 2023. Förutom en familj som redan överförs till Sverige och enbart fått ta del av förberedande insatser i skriftlig form, deltog alla kvotflyktingar vid de förberedande insatserna innan de överfördes till Sverige. Kvotflyktingarna överfördes till Sverige under november månad 2023. De reste in med provisoriska främlingspass och UT-kort utfärdade av Migrationsverket.

3.3 Uttagning av kvotflyktingar i Jordanien 2023

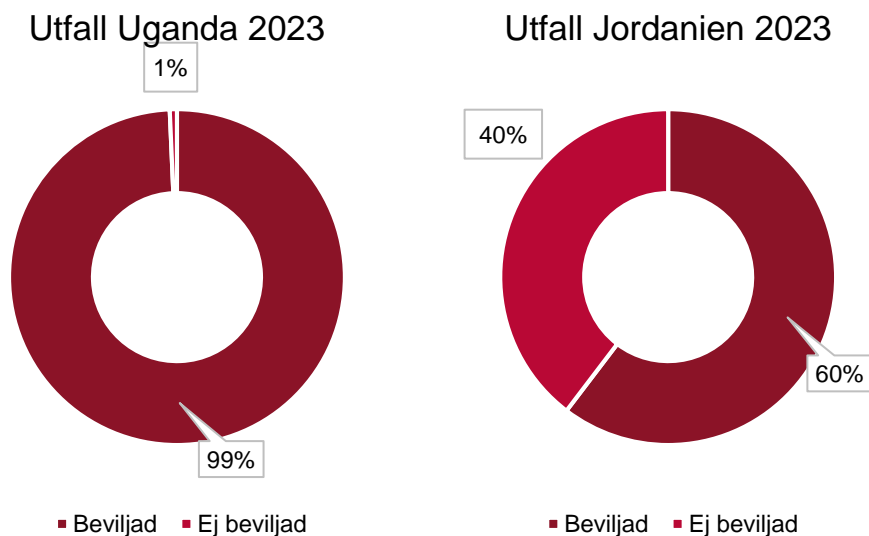
Efter att Migrationsverket ställt in den planerade delegationsuttagningen till Irak inleddes snabbt planeringen för en delegationsuttagning i Jordanien, ett

land Migrationsverket under lång tid vidarebosatt från med stor framgång. Med kort varsel lyckades UNHCR presentera 182 syriska medborgare i behov av vidarebosättning. Delegationsuttagningen genomfördes i slutet av oktober 2023.

De presenterade individerna var alla medborgare i Syrien, de flesta hemmahörande i provinserna Raqqa, Aleppo och Homs. En stor del av dem var hemmahörande på landsbygden i Syrien, en miljö som generellt är mer konservativ än urbana miljöer. De flesta männen hade grundskoleutbildning från Syrien medan de flesta kvinnorna inte hade någon betydande skolgång med sig från hemlandet. Majoriteten av kvotflyktingarna var kvinnor och flickor, 79 procent, och enbart ett fåtal var vuxna män. I Jordanien levde flyktingarna i områden omkring Amman. Barnen gick i hög utsträckning i skola i Jordanien och männen hade ofta flera olika småjobb. Kvinnorna arbetade i hög utsträckning med hushållsarbete i hemmet.

Syriska kvotflyktingar är en grupp som redan tidigare år krävt mer utredning både ur ett säkerhets- och uteslutandeperspektiv än många andra grupper som vidarebosätts till Sverige. Det är främst av denna anledning som syrier, har tagits ut via delegationsuttagningar där Migrationsverket genomför egna utredningar med individerna innan vi fattar beslut om uppehållstillstånd. Fokus för utredningarna var frågor om uteslutande, säkerhet men även deras egen inställning till att bli vidarebosatta till Sverige och integreras in i det svenska samhället. Kvotflyktingarna ställde i hög utsträckning frågor om Sverige kopplat till en negativ Sverigebild. Många kvotflyktingar hade vidare en viss kunskap om Sverige sedan tidigare bland annat då de har familjemedlemmar i Sverige som berättat för dem om landet.

Av de 182 presenterade individerna beviljades 102 permanenta uppehållstillstånd och flyktingsstatusförklaring. 67 individer beviljades inte uppehållstillstånd efter att säkerhetspolisen lämnat erinran. Förberedande informationsinsatser genomfördes av IOM i Amman i december 2023 och alla kvotflyktingar som beviljats uppehållstillstånd i Sverige deltog. Majoriteten av kvotflyktingarna från delegationsuttagningen i Jordanien reste in i Sverige med UT-kort och provisoriska främlingspass i december 2023 samt ett fåtal individer i januari 2024.

3.4 Kvotflyktingar presenterade för akut vidarebosättning

Till skillnad från tidigare år var det under 2023 enbart svenska utlandsmyndigheter som presenterade akutärenden. Det finns inget formellt hinder mot UNHCR att presentera individer för akut vidarebosättning så länge de kan motivera att det finns ett särskilt svenskt intresse i ärendet.

Totalt presenterades 14 individer under året, alla av svenska utlandsmyndigheter. Samtliga beviljades permanenta uppehållstillstånd inom ramen för akutkvoten.

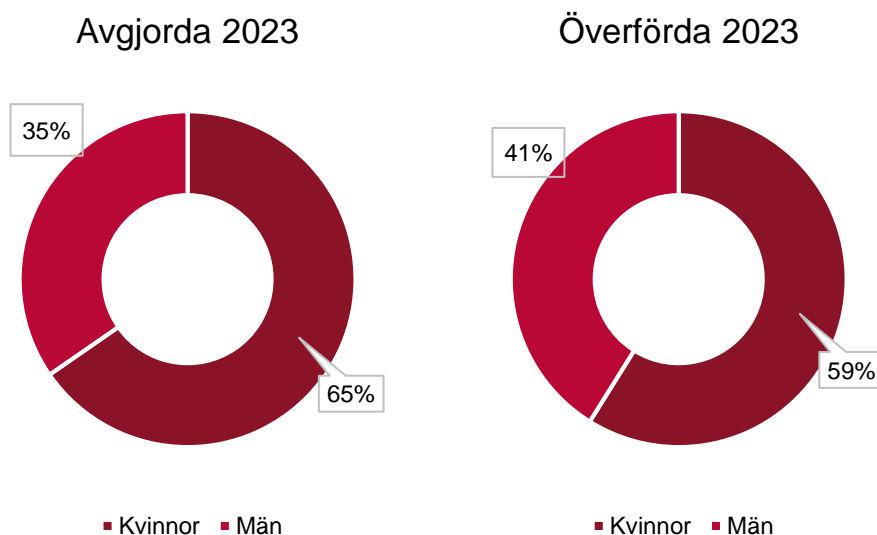
Akutkvotens flexibla och öppna karaktär gör den svår att förutse och planera. Den ställer krav på skyndsamt agerande av såväl Migrationsverket som svenska utlandsmyndigheter, IOM, Säkerhetspolisen och kommuner.

Utmaningen i detta ärendeslag under året har varit att skapa rutiner för samarbetet med de svenska utlandsmyndigheterna som har fått en annan roll än tidigare då akut vidarebosättning ska avse ärenden där det föreligger ett särskilt svenskt intresse.

3.5 Prioritering av kvinnor, flickor och hbtqi-personer

Ett uppdrag myndigheten gavs i regleringsbrevet var att prioritera kvinnor, flickor och hbtqi-personer i vidarebosättningsarbetet.

Under år 2023 fattades beslut för 185 kvinnor/flickor och 98 män/pojkar, en fördelning på 65 procent kvinnor. Överförda under året var 59 procent kvinnor/flickor vilket tyder på att det i balansen från tidigare år fanns en högre andel män än i de för året framställda ärendena.

Fokuserat enbart till årets två delegationsuttagningar blir fördelningen män/kvinnor 31 procent respektive 69 procent för avgjorda ärenden och 33 procent respektive 67 procent för överförda.

UNHCR Geneve har återkopplat till Migrationsverket att dessa nya kriterier ställer höga krav på deras bakgrundsarbete.

Av de som beviljades uppehållstillstånd under 2023 tillhörde en handfull gruppen hbtqi-personer. Migrationsverket bedömer att det låga antalet hbtqi-personer delvis beror på de snäva tidsramarna som UNHCR hade på sig att presentera ärenden. Sveriges prioriterade flyktinggrupper, syrier i närområdet och kongoleser i Uganda, är grupper där det historiskt sett presenterats få hbtqi-personer för vidarebosättning. Migrationsverket har tidigare mottagit de flesta hbtqi-personer som varit i behov av vidarebosättning inom kvoten för akuta ärenden. Denna kvot har dock inte kunnat nyttjas av UNHCR med anledning av de nya direktiven att ärenden inom denna kategori ska ha koppling till svenskt intresse.

3.6 Särskilda behov

Bosättningslagens införande 2016 medförde att Migrationsverket behövde definiera huruvida en kvotflykting har särskilda behov såsom exempelvis behov

av närhet till specialistsjukvård, särskilda skolresurser eller bostadsanpassning. Det är utifrån denna definition som behoven formuleras i de bosättningsunderlag som delas med kommunerna. Definitionen av begreppet särskilda behov har dock varit föremål för diskussion eftersom det finns en diskrepans mellan Migrationsverkets och kommunernas tolkning. Därtill kommer att UNHCR använder begreppen *medical needs* och *high needs*, vilka inte kan likställas med begreppet särskilda behov så som det tillämpas av Migrationsverket eller kommunerna.

År 2023 bedömde Migrationsverket att 23 personer hade särskilda behov, vilket motsvarar cirka 4,3 procent av alla överförda kvotflyktingar till Sverige under 2023.

3.7 Samarbete med utlandsmyndigheter

Sveriges ambassader och utlandsmyndigheter utgör en viktig samverkanspart i genomförandet av vidarebosättningen, såväl vad avser uttagningsverksamheten som inför utresa och överföring av kvotflyktingar. Den administrativa påverkan på en enskild utlandsmyndighet kan emellanåt vara omfattande. Vid delegationsuttagningar har den från Migrationsverket utsända delegationen och berörd utlandsmyndighet i uttagningslandet ett nära samarbete. Migrationsverket försöker att i möjligaste mån vara lyhörd för ambassadernas förutsättningar och att agera flexibelt genom att till exempel vända sig till en större ambassad i närområdet eller genomföra vissa arbetsuppgifter från Sverige.

3.8 Samarbete med IOM

Arbetet med att överföra kvotflyktingar till Sverige koordineras av Migrationsverket i samarbete med IOM som sköter mycket av det praktiska arbetet kring en överföring. Det handlar om att boka flygresor, bistå med varma kläder vid ankomst till Sverige under vinterhalvåret och att på andra sätt förbereda personer som ska överföras. IOM har personal som assisterar vid avresan och vid transiteringar på flygplatser.

IOM har i uppdrag att genomföra hälsokontroller av kvotflyktingar inför avresan. Åtgärden, *Pre Embarkation Check* (PEC), består av en konsultation med medicinsk personal för att bedöma om en individ är frisk nog att överföras och genomförs 72 till 24 timmar innan avresan.

Protokollet för PEC delas med kommunerna antingen direkt av kvotflyktingen vid ankomst alternativt skickas den från Migrationsverket så att kommunen får underlaget innan kvotflyktingens ankomst. Enligt överenskommelse skickar

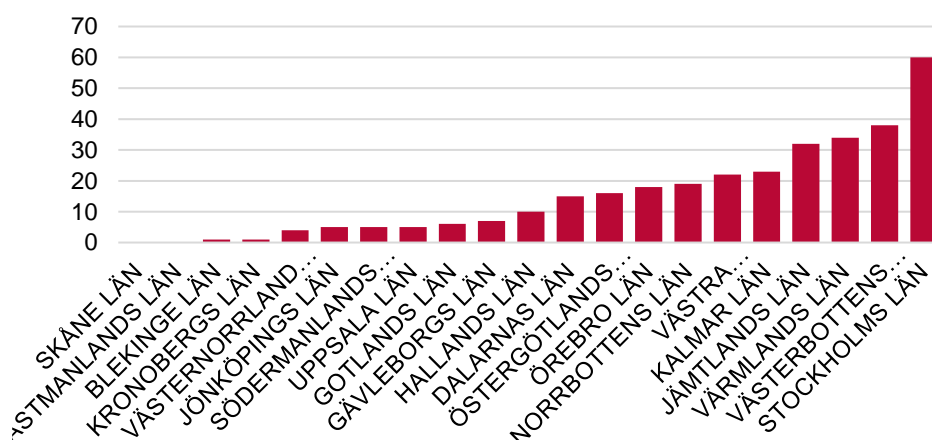
IOM endast de PEC som innehåller en avvikelse till Migrationsverket. Om det uppmärksammas vid hälsokontrollen att en individ har en smittsam sjukdom eller andra sjukdomar som påverkar individens möjlighet att resa så avbokas resan och ett nytt ankomstdatum bestäms när hälsostatusen har förbättrats.

I vissa fall där individer lider av svårare sjukdomar kan det bli aktuellt med en grundligare medicinsk undersökning innan PEC och eventuell assistans av medicinsk personal kan då bedömas nödvändig under resan. Även protokoll från dessa undersökningar delas med kommunen i god tid innan överföringen så att kommunen kan planera och förbereda för kontakt med sjukvården i Sverige.

3.9 Bosättning

Under år 2023 genomfördes 315 kommunanvisningar av kvotflyktingar fördelat på 65 kommuner i 19 olika län. Stockholms län var det län som anvisades flest kvotflyktingar (60 individer), följt av Västerbottens län (38 individer) och Värmlands län (34 individer). Minst antal anvisade kvotflyktingar anvisades till Blekinge län respektive Kronobergs län dit det anvisades en kvotflykting till vardera län. Inga kommuner i Skåne län och Västmanlands län anvisades kvotflyktingar under året. I jämförelse med anvisningsåret 2022 så genomfördes 4 446 anvisningar av kvotflyktingar och 268 kommuner blev anvisade i landets alla län. Antalet anvisningar av kvotflyktingar för år 2023 har således minskat med fler än 4 000 anvisningar.

Kommunanvisningar av kvotflyktingar år 2023

Den årsplanering som Migrationsverket upprättade för läns- och kommunalsten inför anvisningsåret 2023 innehöll ett minskat antal kommunanvisningar av kvotflyktingar till följd av ett förändrat vidarebosättningsuppdrag för myndigheten. Antalet anvisningar har därpå ytterligare minskat på grund av de omvärldshändelser som skett samt att antalet presenterade akutärenden blev färre än det estimerade antalet. Den presenterade årsplaneringen för kommunanvisningar för år 2023 har därför påverkats med en förskjutning av anvisningar till den andra halvan av året samt ett minskat antal anvisningar. Till följd av detta har Migrationsverket inte nått upp till uppskattat antal anvisningar och ett antal kommuner har inte fått någon kommunanvisning (kvotflyktingar och/eller asylsökande) under år 2023.

4. Sammanfattning

Vidarebosättningsåret 2023 var präglad av stor osäkerhet i vår omvärld och ett nytt uppdrag i förhållande till arbetet med integrationspotential. Dessa utmaningar för Migrationsverket påverkade även kommunerna. Kommuner som under flera år byggt upp en beredskap och förmåga att ta emot kvotflyktingar har under året sett sina kommunal minska eller försvinna helt, vilket i sin tur påverkat Migrationsverkets förmåga att effektivt matcha kvotflyktingar med rätt kommun.

Till följd av ett försämrat säkerhetsläge i vår omvärld ställdes de planerade delegationsuttagningarna i Irak och Libanon in. Detta kombinerat med att arbetet med vidarebosättning för år 2023 inleddes förhållandevis sent på året bidrog till att Migrationsverket inte kunde nå upp till målet att vidarebosätta 900 individer under 2023. Under året överfördes 541 individer till Sverige vilket innebär att målet missades med 359 individer.

De två delegationsuttagningar som kunde genomföras under året fick olika utfall. En del av syrierna i Jordanien upplevde en oro bland annat kopplat till desinformationskampanjen mot Sverige, något som inte återspeglades i samtalen med kongoleserna i Uganda. Av de presenterade kvotflyktingarna från Uganda var det ingen som valde att inte vidarebosättas till Sverige medan ett antal syriska familjer från Jordanien valde att hoppa av och meddelade Migrationsverket att de inte längre ville vidarebosättas till Sverige. Dessa samverkande faktorer, ett förändrat säkerhetsläge och spridningen av en negativ Sverigebild i regionen hade en avgörande påverkan på arbetet med vidarebosättning under 2023.

Under året har ingen kvotflykting bedömts brista i integrationspotential då Migrationsverket fattat beslut i deras ärende. Under delegationsuttagningen i Jordanien aktualiserades flera ärenden med svåra överväganden kring gränsdragningar och behovet av vägledning kring tolkning av 'svenska värderingar', något som inte var fallet under delegationsuttagningen i Uganda. En mer omfattande analys av arbetet med just integrationspotential under 2023 pågår under tiden denna rapport färdigställs varför djupare slutsatser av detta arbete inte kan dras i nuläget.

Av kvotflyktingarna som överfördes under året hade omkring 59 procent (317 av 541 överförda) UT-kort vid inresa. Den stora majoriteten av de som reste in med UT-kort var kvotflyktingar som Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd under årets delegationsuttagningar till Uganda och Jordanien. Under året genomfördes två förberedande informationsinsatser i fält, i Uganda och Jordanien. Totalt 249 kvotflyktingar tog del av dessa insatser, vilket motsvarade 88 procent av de som beviljades uppehållstillstånd under året. Sammanlagt genomförde IOM förberedande informationsinsatser för 459 kvotflyktingar, varav vissa hade fått beslut om uppehållstillstånd föregående år.